

Безлюдна Віта Валеріївна

к. пед. н., доцент кафедри іноземних мов

Безлюдний Роман Олександрович

к. пед. н., доцент кафедри теорії та практики іноземних мов

Макарчук Вікторія Вікторівна

к. пед. н., доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Мова – це частина культури будь-якого народу. Тому вивчати іноземні мови потрібно в безпосередньому зв'язку з вивченням культурних особливостей країн, мову якої вивчаєш.

Про те, що мова і культура є взаємопов'язаними елементами соціального життя, люди почали замислюватися ще в XVIII столітті, утім цікавитися цією проблемою глибше – почали тільки в кінці минулого століття і такі дослідження не мали під собою твердого наукового підґрунтя, вони мали більше декларативний, а іноді навіть пропагандистський характер.

У зв'язку з цим за останні два десятиліття, на цьому терені з'явилися досить значні і цікаві з практичної точки зору дослідження. Це підтверджує інтерес і прагнення науковців досліджувати мовні явища у більш широкому культурологічному контексті [2, с. 32].

Саме міжкультурний підхід являє собою зв'язок лінгвістичної і країнознавчої компетенцій

У зв'язку з процесами глобалізації та розвитком інформаційних технологій підвищився інтерес до проблем міжкультурної комунікації. Міжкультурна комунікація визначається як адекватне взаєморозуміння двох представників комунікативної взаємодії, що належать до різних національних культур [1].

На думку В. Манікіна, міжкультурна комунікація – наука, яка вивчає особливості вербального і невербального спілкування людей, що належать до різних національних та лінгвокультурних спільнот [2, с. 14].

Тому, освіта повинна перенаправляти молодь до життя в умовах діалогу культур, тобто міжкультурної комунікації

Викладачеві іноземної мови необхідно враховувати культурні відмінності і їх вплив на сприйняття світу студентами, щоб мати можливість сприяти їх мотивації, в тому числі викладачеві слід брати до уваги досвід і очікування учнів у виборі навчальних матеріалів і способів викладання. Знання відмінностей культур, їх впливів допомагає викладачеві зрозуміти, як і чому методи навчання та навчальні матеріали потрібно варіювати.

Це відноситься до області міжкультурної комунікації, яка потрібно використовувати у викладанні. Міжкультурна комунікація розширює погляди викладача про навчання і допомагає оцінити доцільність навчання. Для того щоб зрозуміти інші культури і працювати з широким спектром студентів, викладачі повинні розвивати свою власну міжкультурну компетентність, розширювати обізнаність про різні культури і відмінності між ними, а також свою власну культуру і відносини зі своїми власними цінностями і позиціями. Викладачу важливо позбутися від культурних стереотипів, помічати індивідуальні відмінності, планувати і реалізовувати навчання з урахуванням очікувань і досвіду студентів, а також бути готовим змінювати звичні методи навчання та навчальні матеріали, підбираючи їх свідомо до певної групи студентів.

Тісний зв'язок між викладанням іноземної мови студентам немовних напрямів підготовки і міжкультурної комунікацією здається очевидним. Кожен урок іноземної мови в немовних ЗВО повинен представляти перехрестя культур, так як кожне іноземне слово відображає іноземний світ і іноземну культуру. Сьогодні змінилися мотиви вивчення іноземних мов, людей, за великим рахунком, не цікавлять ні теорія, ні історія мови, знання іноземної мови затребуване виключно функціонально – для спілкування. У зв'язку з поточними тенденціями, головне завдання викладачів іноземної мови полягає в максимальному розвитку комунікативних здібностей студентів.

Для успішного досягнення цілей викладання іноземної мови на сучасному етапі розвитку суспільства, на наш погляд, *необхідно реалізовувати* наступне: по-перше, вивчати іноземну мову на широкому тлі соціального, культурного, політичного життя людей, які говорять цією мовою, тобто, в тісному зв'язку зі світом і культурою мови, що вивчається; по-друге, викладач іноземної мови повинен стати фахівцем з міжкультурної комунікації, а ЗВО в рамках філологічних, лінгвістичних і педагогічних напрямів повинні освоїти модель підготовки викладацьких кадрів нового типу; по-третє, потрібно створювати обстановку максимально реального спілкування і активно використовувати іноземну мову в живих, природних умовах, наприклад, залучати до проведення занять з іноземної мови носіїв мови, запрошувати зарубіжних професорів для читання лекцій іноземною мовою, працювати волонтерами на міжнародних заходах; по-четверте, використовувати нові методи викладання іноземної мови поряд з новими навчальними матеріалами; по-п'яте, іноземна мова має вивчатися в нерозривній єдності з культурою людей, які розмовляють цією мовою, але, з іншого боку, викладання іноземної мови має ґрунтуватися на його зіставленні з рідною мовою і культурою.

Таким чином, студентам українських закладів вищої освіти слід вивчати не іноземну мову, а світ іноземної мови, тобто культуру, спосіб життя, менталітет і національний характер людей, що нею розмовляють.

Список використаних джерел

1. Верещагин Е. М. Костомаров В. Г. Лингвострановедческая теория слова. М., 2000. 156 с.
2. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. К., 2012. 288с.